

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU

Član 1.

U Zakonu o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10 i 101/10), u članu 2. stav 1. tač. 39), 40) i 41), posle reči: „objedinjeni račun”, dodaju se reči: „dinarskih i deviznih”.

U tački 47) reči: „Sufinansiranje razvojnog programa Evropske unije” zamenjuju se rečima: „Finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije”.

U tački 49) posle reči: „korisnika javnih sredstava,” dodaju se reči: „i to dinarskih i deviznih sredstava,”.

Član 2.

U članu 5. stav 9. posle tačke na kraju dodaju se reči:

„U slučaju da se radi o sredstvima za sufinansiranje projekata finansiranih od strane Evropske unije, a po osnovu odogovarajućeg finansijskog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Evropske unije, neutrošena sredstva prenose se u narednu godinu.”

Član 3.

U članu 9. stav 1. tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „koji se vodi posebno za dinarska, a posebno za devizna sredstva.”

Stav 2. menja se i glasi:

„Konsolidovani računi trezora iz stava 1. ovog člana čine sistem konsolidovanog računa trezora koji se vodi kod Narodne banke Srbije.”

U stavu 3. posle reči: „otvara podračune”, dodaju se reči: „dinarskih i deviznih sredstava”.

Posle stava 5. dodaju se novi st. 6, 7. i 8, koji glase:

„Izuzetno od stava 5. ovog člana, korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, mogu imati devizne račune kod Narodne banke Srbije, ako je to posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom propisano, ili kod ovlašćene banke, po odobrenju ministra, za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.

Narodna banka Srbije obezbeđuje podatke o stanju stranih sredstava plaćanja na računima korisnika javnih sredstava iz stava 6. ovog člana, koji se vode kod te banke i dostavlja ih Ministarstvu mesečno, odnosno po zahtevu korisnika ili Ministarstva.

Na kupovinu i prodaju stranih sredstava plaćanja, na plaćanje, naplaćivanje i prenos u stranim sredstvima plaćanja u kome učestvuju korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.”

Dosadašnji stav. 6. postaje stav 9.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 10, broj: „6.“ zamenjuje se brojem: „9.“.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 11.

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 12, tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju se reči: „kao i izveštavanje o korišćenju tih sredstava“.

Dosadašnji stav 10. postaje stav 13.

Član 4.

U članu 27g stav 1. posle reči: „podnosi“ dodaju se reči: „Vladi radi razmatranja pre nego što se ovaj nacrt dostavi“.

Član 5.

U članu 27d stav1. tačka 6) posle reči: „finansiranja“ dodaju se zapeta i reči: „koje uključuju i srednjoročne prioritete javnih investicija“.

Član 6.

U članu 27e, stav 6. posle reči: „određivanje“ dodaju se reči: „gornje granice“.

Član 7.

Posle člana 27i dodaju se naziv člana i član 27j, koji glasi:

„Srednjoročni prioriteti javnih investicija

Član 27j

Budžetski korisnici dostavljaju Ministarstvu srednjoročne prioritete javnih investicija u okviru predloga za prioritetne oblasti finansiranja najkasnije do 15. marta.

Srednjoročni prioriteti javnih investicija uključuju se u Izveštaj o fiskalnoj strategiji.

Ministarstvo budžetskim korisnicima u okviru uputstva za pripremu budžeta Republike Srbije dostavlja i uputstvo o sadržaju planova kojim se iskazuju srednjoročni prioriteti javnih investicija.

Planovi za sprovođenje srednjoročnih prioriteta javnih investicija izrađuju se kao deo finansijskih planova budžetskih korisnika.”

Član 8.

U članu 28. stav 2. tačka 5) se menja i glasi:

„5) procenu neophodnih finansijskih sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije;”.

Član 9.

Član 31. menja se i glasi:

„Član 31.

Postupak pripreme i donošenja budžeta i finansijskih planova organizacija za obavezno socijalno osiguranje izvršava se prema budžetskom kalendaru, i to:

1) Kalendar za nivo Republike Srbije:

(1) 15. februar - ministar daje instrukciju za predlaganje prioriteta oblasti finansiranja za budžetske korisnike koje uključuju i srednjoročne prioritete javnih investicija;

(2) 15. mart - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije na osnovu instrukcije iz podtačke (1) ove tačke dostavljaju Ministarstvu predloge za utvrđivanje prioriteta oblasti finansiranja za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(3) 15. april - ministar u saradnji sa ministarstvima i institucijama nadležnim za ekonomsku politiku i privredni sistem dostavlja Vladi na prethodno razmatranje Izveštaj o fiskalnoj strategiji, koji sadrži ekonomsku i fiskalnu politiku Vlade sa projekcijama za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(4) 25. april - Vlada daje saglasnost ministru da pripremi nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji koji sadrži konkretne odluke o prioriteta oblastima finansiranja, koje obuhvataju i srednjoročne prioritete javnih investicija;

(5) 30. april - ministar dostavlja nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji Fiskalnom savetu;

(6) 15. maj - Fiskalni savet daje mišljenje o nacrtu Izveštaja o fiskalnoj strategiji;

(7) 1. jun - ministar dostavlja Vladi predlog Izveštaja o fiskalnoj strategiji na usvajanje;

(8) 15. jun - Vlada usvaja Izveštaj o fiskalnoj strategiji i dostavlja ga Narodnoj skupštini na razmatranje;

(9) 30. jun – Narodna skupština dostavlja Vladi komentare i preporuke u vezi sa Izveštajem o fiskalnoj strategiji;

(10) 5. jul - ministar dostavlja uputstvo za pripremu nacrta budžeta Republike Srbije;

(11) 5. jul - ministar dostavlja Izveštaj o fiskalnoj strategiji lokalnoj vlasti i organizacijama za obavezno socijalno osiguranje;

(12) 1. septembar - direktni korisnici sredstava budžeta Republike Srbije i organizacije za obavezno socijalno osiguranje dostavljaju predlog srednjoročnog i finansijskog plana Ministarstvu;

(13) 1. oktobar - Vlada, na predlog ministra, usvaja revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji, sa informacijama o finansijskim i drugim efektima novih politika, uzimajući u obzir posle 15. aprila ažurirani makroekonomski okvir;

(14) 5. oktobar - Vlada dostavlja Narodnoj skupštini revidirani Izveštaj o fiskalnoj strategiji;

(15) 15. oktobar - ministar dostavlja Vladi nacrt zakona o budžetu Republike Srbije, nacrt odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje sa finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(16) 1. novembar - Vlada usvaja predlog zakona o budžetu Republike Srbije i dostavlja ga Narodnoj skupštini, zajedno sa predlozima odluka o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje i finansijskim planovima organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

(17) 15. decembar - Narodna skupština donosi zakon o budžetu Republike Srbije i odluke o davanju saglasnosti na finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje;

2) Kalendar budžeta lokalne vlasti:

(1) 1. avgust- lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja uputstvo za pripremu nacrtu budžeta lokalne vlasti;

(2) 1. septembar- direktni korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti dostavljaju predlog finansijskog plana lokalnom organu uprave nadležnom za finansije za budžetsku i naredne dve fiskalne godine;

(3) 15. oktobar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja nacrt odluke o budžetu nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti;

(4) 1. novembar - nadležni izvršni organ lokalne vlasti dostavlja predlog odluke o budžetu skupštini lokalne vlasti;

(5) 20. decembar - skupština lokalne vlasti donosi odluku o budžetu lokalne vlasti;

(6) 25. decembar - lokalni organ uprave nadležan za finansije dostavlja ministru odluku o budžetu lokalne vlasti.

Rokovi iz stava 1. ovog člana predstavljaju krajnje rokove u budžetskom kalendaru.”

Član 10.

U članu 47. stav 1. menja se i glasi:

„Ako se u toku godine donese zakon, propis ili drugi akt koji za rezultat ima smanjenje planiranih prihoda ili povećanje planiranih rashoda i izdataka, istovremeno se donosi odluka kojom se utvrđuju dodatni prihodi ili umanjeње rashoda i izdataka, u cilju uravnoteženja budžeta.”

U stavu 3. posle reči: „Uravnoteženje budžeta”, dodaju se reči: „iz stava 2. ovog člana, a koje nije posledica donošenja novog zakona,”.

Član 11.

U članu 48. stav 1. menja se i glasi:

„Obrazloženje zakona, drugog propisa ili drugog akta dostavljenog Narodnoj skupštini, Vladi ili nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti radi utvrđivanja predloga, odnosno usvajanja, mora sadržati procenu finansijskih efekata koje će takav zakon, drugi propis ili drugi akt, imati na budžet”.

U stavu 2. reči: „zakonom, odnosno drugim propisom” zamenjuju se rečima: „zakonom, drugim propisom ili drugim aktom,”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način iskazivanja i izveštavanja o procenjenim finansijskim efektima zakona, drugog propisa ili drugog akta na budžet, odnosno finansijske planove organizacija za obavezno socijalno osiguranje.”

Dosadašnji st. 4. i 5. ovog člana postaju st. 5. i 6.

Član 12.

U članu 53. stav 1. reči: „neki drugi” zamenjuju se rečju: „kraći”.

Član 13.

Naziv člana 55. i član 55. brišu se.

Član 14.

U članu 56. stav 8. reči: „sufinansiranje razvojne pomoći Evropske unije” zamenjuju se rečima: „finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije”.

Član 15.

U članu 58. stav 2. posle reči: „pravni osnov” dodaju se reči: „u skladu sa zakonom”.

Član 16.

U članu 59. stav 1. posle reči: „pravni osnov” dodaju se reči: „u skladu sa zakonom”.

Član 17.

Član 68. menja se i glasi:

„Član 68.

Podelu odgovornosti i način upravljanja sredstvima za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije, kao i sredstvima razvojne pomoći Evropske unije, kada su ista data na upravljanje Republici Srbiji u skladu sa međunarodnim sporazumom između Republike Srbije i Evropske unije, bliže određuje Vlada, na predlog ministra.

Vlada određuje lice odgovorno za funkcionisanje celokupnog sistema finansijskog upravljanja fondovima Evropske unije, za transfer sredstava Evropske unije, kao i sredstava za finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije.”

Član 18.

U članu 69. stav 3. procenat: „1,5%” zamenjuje se procentom: „2%”.

Član 19.

U članu 90. stav 4. posle reči: „uređuje”, dodaju se reči: „standarde i”, a tačka na kraju zamenjuje se zapetom i rečima: „službe za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine i službe za budžetsku inspekciju jedinice lokalne samouprave.”

Dosadašnji stav 5. briše se.

U dosadašnjem stavu 6. koji postaje stav 5, broj: „5.” zamenjuje se brojem: „4.”.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 6, broj: „6.” zamenjuje se brojem: „5.”.

Dosadašnji st. 8 - 10. postaju st. 7 - 9.

Član 20.

U članu 92g stav 1. tačka 2) briše se.

Član 21.

Odredbe čl. 1, 3. i 13. ovog zakona u delu koje se odnosi na vođenje podračuna deviznih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, kod Uprave za trezor primenjivaće se počev od 1. jula 2012. godine.

Član 22.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6, 11, 15, 16. i 17. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje monetarni, bankarski i devizni sistem, finansijsku reviziju javnih sredstava, finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom, nadležnost i rad republičkih organa, kao i druge odnose od interesa za Republiku, u skladu s Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se zakonom postižu

Članom 9. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10 i 101/10), utvrđeno je sledeće:

- stavom 2. propisano je da konsolidovani račun trezora Republike Srbije i konsolidovani računi trezora lokalne vlasti čine sistem konsolidovanog računa trezora, koji se vodi kod Narodne banke Srbije;

- stavom 5. utvrđeno je da Uprava za trezor vodi podračune korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti;

- stavom 6. utvrđeno je da se novčana sredstva budžeta Republike Srbije, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta, korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, vode i deponuju na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije;

- stavom 8. propisano je da se novčana sredstva budžeta lokalne vlasti, direktnih i indirektnih korisnika sredstava tog budžeta, kao i drugih korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, vode i deponuju na konsolidovanom računu trezora lokalne vlasti.

Članom 93. stav 1. tačka 2) Zakona o budžetskom sistemu utvrđeno je da Uprava za trezor upravlja finansijskim sredstvima Republike Srbije, koje obuhvata, pored ostalog, upravljanje likvidnošću putem upravljanja novčanim sredstvima na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije i deviznim sredstvima Republike Srbije.

U skladu sa važećim Zakonom o budžetskom sistemu kod Uprave za trezor se vode podračuni dinarskih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti i vrši se deponovanje samo dinarskih sredstava na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti, dok se devizna sredstva navedenih korisnika vode i deponuju pojedinačno na računima kod Narodne banke Srbije.

Međutim, da bi se obezbedilo efikasno finansijsko planiranja i upravljanje javnim finansijama, kao i kontrola trošenja svih novčanih sredstava korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, potrebno je da se sva novčana sredstva tih korisnika javnih sredstava, kako dinarska, tako i devizna, vode i deponuju na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti.

S tim u vezi, a kako bi se saglasno navedenim zakonskim odredbama, kao i pomenutim potrebama, sva novčana sredstva (dinarska i devizna), korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, vodila i deponovala na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije, odnosno trezora lokalne vlasti, potrebno je obezbediti zakonske uslove da se i devizni računi tih korisnika vode kod Uprave za trezor, što se predloženim izmenama i dopunama Zakona o budžetskom sistemu postiže.

Pored toga, izmenama Zakona ispunjava se obaveza Republike Srbije koja proističe iz Pisma o namerama za novi stand-by aranžman i Tehničkog memoranduma o razumevanju priloženom stand-by aranžmanu sa Međunarodnim monetarnim fondom, koji uključuju obavezu Republike Srbije da ojača oblast kapitalnog budžetiranja, odnosno da se u Zakon o budžetskom sistemu unese novi član kojim će se propisati obaveza budžetskim korisnicima nadležnim za javne investicije da odrede srednjoročne prioritete javnih investicija i da ih dostave Ministarstvu finansija.

Naime, u cilju stabilne i održive fiskalne politike, neophodno je jačanje svesti budžetskih korisnika o potrebi opredeljivanja prioriteta, kako bi se poboljšala mogućnost Vlade da izvrši alokaciju sredstava u skladu sa svojom politikom. Iz fiskalnih pravila kojima se, između ostalog određuje i način obuhvata javnih investicija, proizilazi potreba da se u postupku planiranja i pripreme budžeta na odgovarajući način posebno iskažu i srednjoročni prioriteti javnih investicija.

U tom smislu, pored toga što se predloženim izmenama dodaje novi član kojim se utvrđuje postupak usvajanja srednjoročnih prioriteta javnih investicija, vršene su i izmene u članovima u kojima su utvrđeni sadržaj i procedure u donošenju Izveštaja o fiskalnoj strategiji.

Takođe, predlaže se i izmena budžetskog kalendara tako što se budžetski kalendar dopunjuje procedurom prema kojoj, pre utvrđivanja nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji, Izveštaj razmatra Vlada, odnosno daje saglasnost ministru finansija da pripremi nacrt Izveštaja o fiskalnoj strategiji koji sadrži konkretne odluke o prioritetnim oblastima finansiranja, a koje obuhvataju i srednjoročne prioritete javnih investicija. Izvršene su i izmene u smislu pomeranja rokova u budžetskom kalendaru i dostavljanja Izveštaja o fiskalnoj strategiji Narodnoj skupštini na razmatranje 15. juna, odnosno mesec dana pre dosadašnjeg roka (15. jul), a kako bi se sama procedura učinila predvidljivijom i za Narodnu skupštinu i za korisnike.

Drugi deo izmena Zakona o budžetskom sistemu koji proizilazi iz potpisanog Pisma o namerama i Tehničkog memoranduma o razumevanju odnosi se na obavezu Republike Srbije da se pojačaju odredbe Zakona o budžetskom sistemu kojima se traži da novi zakon koji se usvoji u toku fiskalne godine, a koji predviđa smanjenje prihoda ili povećanje rashoda i izdataka, treba istovremeno da se donese sa odlukom koja ima kompenzacioni efekat na fiskalni deficit (praktično, novi zakon koji bi predviđao bilo povećanje rashoda i izdataka ili smanjenje prihoda, trebao bi da se donese istovremeno sa drugim zakonom koji bi predvideo smanjenje rashoda i izdataka ili povećanje prihoda), odnosno da se zahtev da se dostave finansijski efekti zakona i propisa precizira i na zahteve za procenu finansijskih efekata na bilo kakve predloge zakona koji se podnose Narodnoj skupštini (ne samo na one koji se podnose Vladi).

Izmene i dopune Zakona u delu koji se odnosi na fiskalna pravila tako što se precizira da se formula iz člana 27e Zakona o budžetskom sistemu koristi za određivanje gornje granice fiskalnog deficita imaju za cilj da omoguće da u zavisnosti od okolnosti, nivo fiskalnog deficita može biti i niži od onog koji se izračunava primenom formule.

Izmenama zakona se predviđa i da se kvote određuju za tromesečni ili kraći period, s obzirom da je dosadašnja odredba predviđala da se određuju za tromesečni ili neki drugi period, što je u praksi ostavljalo mogućnost da se drugi period smatra i cela godina, a što je u suprotnosti sa potrebom utvrđivanja kvota radi obezbeđivanja likvidnih mogućnosti budžeta.

Izmenama Zakona o budžetskom sistemu predviđa se da ministar utvrđuje metodologiju i bliže uređuje standarde i način rada budžetske inspekcije, službe za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine i službe za budžetsku inspekciju jedinice lokalne samouprave, čime je samo izvršeno preciziranje dosadašnjeg zakonskog rešenja.

Pored navedenih razloga, izmene Zakona o budžetskom sistemu u delu koji se odnosi na izmenu termina „sufinansiranje razvojne pomoći Evropske unije“ u „finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije“, uslovljene su potrebom da se sveobuhvatnije definiše obaveza finansijskog učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije, a u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Evropske komisije i Vlade Republike Srbije o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć Evropske zajednice Republici Srbiji u okviru sprovođenja pomoći prema pravilima IPA („Službeni glasnik RS“, broj 124/07). Naime, Republika Srbija se usvajanjem pomenutog Zakona obavezala, ne samo na sufinansiranje u određenom procentu od vrednosti svakog projekta, već i finansiranje premošćavanja, finansiranje neregularnosti koje nastaju u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije (kada je za to sprovođenje odgovorna Republika Srbija) za finansiranje učešća u Programima zajednice.

Kako bi se olakšao proces planiranja sufinansiranja višegodišnjih projekata, pre svega obavezno sufinansiranje programa prekogranične saradnje i drugih programa Evropske unije za razvoj jedinica lokalne samouprave, izvršene su izmene u smislu davanja mogućnosti da ukoliko se radi o sredstvima za sufinansiranje projekata finansiranih od strane Evropske unije, a po osnovu odgovarajućeg finansijskog sporazuma između Vlade Republike Srbije i Evropske unije, neutrošena sredstva prenesu u narednu godinu.

Razmatranje mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona

Članom 55. Zakona o budžetskom sistemu propisano je da korisnik sredstava budžeta Republike Srbije, korisnik sredstava organizacije za obavezno socijalno osiguranje i sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnik javnih sredstava koji je uključen u sistem konsolidovanog računa trezora, može imati devizni račun samo kod Narodne banke Srbije, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano.

Navedene odredbe Zakona o budžetskom sistemu potrebno je izmeniti da bi se devizni računi vodili u Upravi za trezor, a što je jedino moguće učiniti u formi izmene i dopune tog zakona, zbog čega je donošenje zakona najbolji način za rešavanje navedenih problema i postizanje pomenutih ciljeva.

Obaveze Republike Srbije koje proističu iz Pisma o namerama za novi stand-by aranžman i Tehničkog memoranduma o razumevanju priloženom stand-by aranžmanu sa Međunarodnim monetarnim fondom uslovljavaju izmene Zakona o budžetskom sistemu u delu koji se odnosi na srednjoročne prioritete javnih investicija, kao i uslovljavanje da donošenje novog propisa koji predviđa smanjenje prihoda ili povećanje rashoda mora biti praćeno donošenjem odluke sa kompenzacionim efektom na fiskalni deficit (tj. koja predviđa bilo povećanje prihoda ili smanjenje rashoda), pa se navedeni uslovi ne bi mogli ispuniti bez izmene i dopune Zakona o budžetskom sistemu.

III. OBJAŠNJENJE POJEDINAČNIH REŠENJA U ZAKONU

Članom 1. se radi preciznosti i bližeg pojašnjenja pojma novčanih sredstava na sistemu konsolidovanog računa trezora, zatim na konsolidovanom računu trezora Republike Srbije i na konsolidovanim računima trezora lokalne vlasti, kao i na podračunu korisnika budžetskih sredstava i korisnika sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje, odnosno na transakcionom računu drugih korisnika javnih sredstava, koji se otvara u okviru pripadajućeg konsolidovanog računa trezora, a vodi se u Upravi za trezor, član 2. stav 1. tekst u tač. 39), 40), 41), i 49) dopunjuje rečima: „dinarskih i deviznih sredstava”.

Uz čl. 1, 2, 8, 14. i 17.

Navedenim članovima u Zakonu o budžetskom sistemu reči: „sufinansiranje razvojne pomoći Evropske unije” zamenjuju se rečima: „finansiranje učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije”, s obzirom da se time sveobuhvatnije definiše obaveza finansijskog učešća Republike Srbije u sprovođenju razvojne pomoći Evropske unije, a u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Evropske komisije i Vlade Republike Srbije o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć Evropske zajednice Republici Srbiji u okviru sprovođenja pomoći prema pravilima IPA („Službeni glasnik RS”, broj 124/07).

Izmenom člana 5. stav 9. pojednostavljuje se planiranje sufinansiranja i sufinansiranje višegodišnjih projekata, pre svega obavezno sufinansiranje programa prekogranične saradnje i drugih programa Evropske unije za razvoj jedinica lokalne samouprave.

Članom 3. u članu 9. Zakona izmenjeni su i dopunjeni st. 1. i 2. radi preciznosti i bližeg pojašnjenja pojma sistema konsolidovanog računa trezora, konsolidovanog računa trezora Republike Srbije, odnosno lokalne vlasti, podračuna korisnika javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, kao i novčanih sredstava na tim računima, odnosno podračunima (dinarska i devizna).

Takođe, uvodi se novi stav 6. kojim se propisuje mogućnost da, izuzetno od stava 5. ovog člana, korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, mogu imati devizne račune kod Narodne banke Srbije, ako je to posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom propisano, ili po odobrenju ministra, kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.

Zatim se utvrđuje obaveza Narodne banke Srbije da obezbedi podatke o stanju stranih sredstava plaćanja na računima korisnika javnih sredstava koji se vode kod te banke i da ih dostavi Ministarstvu finansija mesečno, odnosno po zahtevu korisnika ili tog ministarstva.

Takođe se propisuje da se na kupovinu i prodaju stranih sredstava plaćanja, na plaćanje, naplaćivanje i prenos u stranim sredstvima plaćanja u kojima učestvuju korisnici javnih sredstava koji su uključeni u konsolidovani račun trezora Republike Srbije, odnosno u konsolidovani račun trezora lokalne vlasti, primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje devizno poslovanje.

Članom 4. vrše se izmene u članu 27g Zakona u kome su utvrđene procedure u donošenju Izveštaja o fiskalnoj strategiji, kojima je predviđeno da Vlada, pre nego što se Izveštaj o fiskalnoj strategiji podnese Fiskalnom savetu, razmatra Izveštaj o fiskalnoj strategiji, što do sada nije bilo predviđeno odredbama Zakona.

Članom 5. u sadašnjem članu 27d Zakona o budžetskom sistemu, kojim je definisan sadržaj Izveštaja o fiskalnoj strategiji, dodaje se da pregled prioriteta oblasti finansiranja sadrži i srednjoročne prioritete javnih investicija.

Članom 6. precizira se da se nivo fiskalnog deficita iz člana 27e Zakona koji će obezbediti da stvarni fiskalni deficit u srednjem roku bude jednak ciljnom, a da se istovremeno omogući realizacija anticiklične fiskalne politike, dobija primenom formule za određivanje gornje granice fiskalnog deficita, što znači da fiskalni deficit za određenu godinu može biti i manji od onog koji se kao gornja granica dobija formulom.

Članom 7. dodaje se novi član 27j kojim se utvrđuje postupak dostavljanja i uključivanja srednjoročnih prioriteta javnih investicija u budžetski proces.

Članom 9. menja se član 31. Zakona kojim je utvrđen budžetski kalendar, a koji predviđa, između ostalog, da Vlada razmatra Izveštaj o fiskalnoj strategiji, koji sadrži konkretne odluke o prioritetaima finansiranja, koje obuhvataju i srednjoročne prioritete javnih investicija, ali se i skraćuju rokovi u kojima Fiskalni savet daje mišljenje o nacrtu Izveštaja o fiskalnoj strategiji, odnosno Izveštaj o fiskalnoj strategiji se ranije dostavlja Narodnoj skupštini na razmatranje.

Članom 10. predviđaju se izmene u važećem članu 47. Zakona o budžetskom sistemu tako što se dodaje da ukoliko se u toku godine donese zakon, drugi propis ili drugi akt koji za rezultat ima smanjenje planiranih prihoda ili povećanje planiranih rashoda i izdataka, istovremeno se donosi odluka kojom se utvrđuju dodatni prihodi ili umanjenje rashoda, u cilju uravnoteženja budžeta.

Članom 11. se u članu 48. važećeg Zakona utvrđuje da obrazloženje zakona, drugog propisa ili drugog akta koje se dostavlja, ne samo Vladi ili nadležnom izvršnom organu lokalne vlasti nego i Narodnoj skupštini, mora da sadrži procenu finansijskih efekata na budžet. Pored toga, ovim članom se ustanovljava obaveza ministra nadležnog za poslove finansija da bliže uredi način iskazivanja i izveštavanja o procenjenim finansijskim efektima zakona, drugog propisa ili drugog akta.

Članom 12. se precizira odredba člana 53. Zakona time što se reči: „ili neki drugi” zamenjuju rečju: „kraći”.

Članom 13. briše se član 55. važećeg Zakona o budžetskom sistemu kojim je utvrđeno da korisnik sredstava budžeta Republike Srbije, korisnik sredstava organizacije za obavezno socijalno osiguranje i sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnik javnih sredstava koji je uključen u sistem konsolidovanog računa trezora, može imati devizni račun samo kod Narodne banke Srbije, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano.

Čl. 15. i 16. se u važećim čl. 58. i 59. Zakona u cilju preciziranja pravnog osnova, posle reči: „pravni osnov”, dodaju reči: „u skladu sa zakonom”.

Članom 18. se procenat od 1,5% utvrđen u članu 69. Zakona menja na 2% kako bi se stvorili uslovi da otklanjanje posledica mogućih nepredviđenih situacija sa kojima se suočavaju budžetski korisnici u izvršavanju svojih nadležnosti. Naime, iskustvo je pokazalo da dosadašnji procenat ograničenja tekuće budžetske rezerve ne pruža dovoljnu fleksibilnost u situacijama u kojima se mogu koristiti sredstva tekuće budžetske rezerve, u skladu sa zakonom.

Članom 19. se u članu 90. važećeg Zakona, kojim su utvrđene prava i dužnosti budžetske inspekcije, dodaje da ministar utvrđuje metodologiju i bliže uređuje standarde i način rada ne samo budžetske inspekcije već i službe za budžetsku inspekciju autonomne pokrajine i službe za budžetsku inspekciju jedinice lokalne samouprave.

Čl. 21. i 22. uređeno je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Razmatranje i donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, br. 52/10 i 13/11). U slučaju da se ovaj zakon ne donese do kraja 2011. godine, prouzrokovale bi se štetne posledice na ispunjavanje međunarodnih obaveza, s obzirom na to da sastavni deo stand-by aranžmana s Međunarodnim monetarnim fondom uključuje obavezu Republike Srbije da ojača oblast kapitalnog budžetiranja, kao i da usvoji odredbe prema kojima novi zakon koji se usvoji u toku fiskalne godine a predviđa smanjenje prihoda ili povećanje rashoda i izdataka treba istovremeno da prati donošenje odluke sa kompenzacionim efektom na fiskalni deficit.